МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут муніципального управління
та міського господарства
Кафедра Інформаційної діяльності та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____В.Б. Кисельов
«28» січня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСПЕРТНІ ОЦІНКИ ДОСТОВІРНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ

за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

спеціалізації «Документознавство та інформаційна діяльність»

Навчально-науковий інститут муніципального управління та міського господарства

Київ - 2020 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Експертні оцінки достовірності інформації» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ступеня вищої освіти «бакалавр», за денною та заочною формою навчання.

Розробники:
Семенко С.В. – к.держ.упр., доцент кафедри інформаційної діяльності та документознавства;
Кучерявий В.М. – викладач кафедри інформаційної діяльності та документознавства

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Інформаційної діяльності та документознавства

Протокол від «27» січня 2020 року № 6

В.о. завідувача кафедри інформаційної діяльності та документознавства _____ Ю.В. Данькевич

© ТНУ імені В.І. Вернадського, 2020
© Семенко С.В., Кучерявий В.М., 2020

1. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «**Експертні оцінки достовірності інформації**» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за ступенем вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

«Експертні оцінки достовірності інформації» - це наукова і навчальна дисципліна, що є складовою частиною дисциплін циклу професійно-практичної підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців з інформаційної діяльності та документознавства.

Експертні оцінки використовуються на всіх етапах інформаційного забезпечення управління – від локальних до глобальних. Наприклад, інформаційні потреби організації визначаються на основі думок окремих спеціалістів і тих специфічних завдань, що стоять перед ними. На основі узгодження інтересів різних підрозділів організації виробляється консенсус відносно їх інформаційних потреб.

На кожному з етапів управлінського циклу, серед яких аналіз проблемної ситуації, прогностичні дослідження, аналіз існуючих рішень, аналіз варіантів дерева виявлених цілей, розробка документів, необхідні кількісні і якісні оцінки висококваліфікованих спеціалістів – експертів. Результати експертних оцінок багато в чому визначають ефективність управлінських рішень, які приймаються.

Експертні оцінки – це судження кваліфікованих фахівців-професіоналів, висловлені у виді змістовної, якісної або кількісної оцінки об'єкта, призначені для використання при прийнятті рішень.

Основною метою проведення експертиз є підвищення професійного рівня рішень, які приймаються за рахунок використання спеціально розроблених і перевірених практикою технологій експертного оцінювання.

Навчальна дисципліна «Експертні оцінки достовірності інформації» базується на знанні студентами теоретичних основ як економічних, технічних, так і правових дисциплін. Сучасний випускник вищого навчального закладу повинен не тільки вміти спроектувати той чи інший об'єкт, але мати основи знань щодо сутності проведення експертизи та організації документообігу при оформленні її результатів, умов розвитку цієї сфери та її правових основ в Україні та за кордоном, а також набуття практичних навичок документування результатів експертних оцінок та специфіки прийняття рішень за їх результатами. Програма також передбачає узагальнення результатів експертних оцінок достовірності у наукових звітах, дисертаціях, монографіях та наукових рекомендаціях.

Мета курсу «Експертні оцінки достовірності інформації» - формування професійних компетенцій у галузі експертизи інформації, експертних оцінок її достовірності, прийняття рішень за її результатами, методології проведення експертних оцінок достовірності інформації, документування результатів, використання чинного законодавства у цій сфері.

Зміст навчальної дисципліни – сутність та використання експертних оцінок у сфері державного управління та соціальних комунікацій. Отримані системні знання з дисципліни можуть застосовуватись фахівцями з діловодства різноманітного напряму й профілю діяльності.

Предмет вивчення дисципліни - дослідження державної політики у цій сфері експертизи інформації, процесу експертних оцінок достовірності на основі загальнонаукових методичних прийомів та нормативно-правової бази, що дає змогу використовувати їх в практичній та науковій діяльності.

Об'єкт навчальної дисципліни: відносини в галузі експертних оцінок достовірності інформації.

Головними завданнями вивчення навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців із таких питань:

- сутність проведення експертизи;
- організація документообігу при оформленні її результатів;
- набуття навичок документування результатів експертних оцінок та специфіки прийняття рішень за їх результатами;
- державна політика у сфері експертних оцінок достовірності інформації;
- методики і засоби проведення експертизи щодо достовірності інформації.

Результатом вивчення навчальної дисципліни є набуття студентами універсальних професійних компетентностей із методів та засобів проведення експертних оцінок щодо достовірності інформації та специфіки прийняття рішень за їх результатами

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Експертні оцінки достовірності інформації» має як юридичне спрямування, так і надає специфічні знання щодо сутності проведення експертних оцінок та оформлення відповідної документації, необхідних майбутнім випускникам вищого навчального закладу в подальшій професійній діяльності. Вона тісно пов'язана з правознавчими, суспільно-економічними та професійно-орієнтованими навчальними дисциплінами, зокрема**:** "Правознавство", "Психологія", "Соціологія", "Економіка та організація виробництва", "Інтелектуальна власність", «Міжнародна інформаційна діяльність», «Організація діяльності інформаційних установ», «Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади», «Інформаційний моніторинг», «Інформаційні системи в діловодстві», «Управління інформаційними установами та проектами». Ці та інші дисципліни становлять науково-практичне підґрунтя фундаментальної професійної підготовки фахівців з інформаційної діяльності та документознавства.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни «Експертні оцінки достовірності інформації» – формування професійних компетенцій з методології використання експертних технологій в управлінні, а саме - здобуття системи

теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для проведення експертних оцінок достовірності інформації.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Експертні оцінки достовірності інформації» є теоретична та практична підготовка випускників вищих навчальних закладів з питань здобуття теоретичних знань та формування у студентів практичних навичок і вмінь із:

- використання чинного національного та міжнародного законодавства, що регулює відносини в сфері експертних оцінок;
- проведення експертизи;
- організації документообігу при оформленні її результатів;
- набуття навичок документування результатів експертних оцінок та специфіки прийняття рішень за їх результатами;
- державна політика у сфері експертних оцінок достовірності інформації;
- методики і засоби проведення експертизи щодо достовірності інформації;
- використання спеціально розроблених технологій експертного оцінювання.

1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни та система знань і умінь дозволяють визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Знати:

- основні поняття і категорії в сфері експертизи інформації;
- основні нормативні-правові акти;
- роль і значення результатів експертних оцінок, особливості використання їх результатів;
- методики і засоби проведення експертизи щодо достовірності інформації.

Вміти:

- оперувати поняттями і категоріями експертних оцінок;
- аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері експертизи інформації;
- аналізувати і правильно використовувати методики і засоби проведення експертизи щодо достовірності інформації.

Володіти:

- термінологією у сфері експертних оцінок;
- технологіями експертного оцінювання;

- навичками документування результатів експертних оцінок та прийняття рішень за їх результатами;
- навичками роботи з чинним законодавством.

На вивчення навчальної дисципліни «Експертні оцінки достовірності інформації» заплановано 120 годин, 4 кредити ECTS.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри інформаційної діяльності та документознавства, які безпосередньо проводять заняття.

Структура навчальної дисципліни

Тема1. Документознавство при проведенні експертних оцінок достовірності інформації.

Теоретичні основи експертної оцінки. Документальна ідентифікація як складова експертної оцінки достовірності інформації. Процедура проведення експертних оцінок достовірності інформації та її документування. Особливості прийняття рішень за результатами експертних оцінок достовірності інформації.

Тема 2. Організація та основні процедури експертного оцінювання

Загальна структура проведення експертиз.

Алгоритмізація процедур Типові проблеми.

Тема 3. Специфіка проведення експертних оцінок достовірності

Види, критерії, засоби показники і методи експертних оцінок достовірності. Проблемний аналіз як один з основних інструментів експертних оцінок достовірності.

Тема 4. Зміст і об'єктивні передумови використання експертних оцінок

Роль прогнозування у системі управління. Зміст методів експертних оцінок. Класифікація видів експертних оцінок та їх коротка характеристика.

Методи генерування ідей. Метод «Мозкова атака». Метод «Синектика». Метод «Морфологічний аналіз».

Тема 5. Суть та різновиди експертних методів

Сутність експертних методів. Різновиди експертних методів. Переваги та недоліки експертних методів.

Індивідуальні (персональні), експертні оцінки. Групові (колективні) експертні оцінки.

Методи індивідуальних експертних оцінок: аналітичні експертні оцінки, інтерв'ю, парні порівняння. Методи колективної експертної оцінки: метод комісії, метод Дельфі, Паттерн.

Тема 6. Методика проведення досліджень на основі колективних експертних оцінок «Дельфі»

Постановка проблеми, її теоретичне і логічне формулювання.

Організація проведення експертного опитування. Відбір експертів і формування експертної групи. Розробка та оформлення опитувальних анкет. Статистична обробка даних анкетного опитування. Аналіз результатів анкетного опитування.

Тема 7. Документальне оформлення результатів проведення експертних оцінок достовірності.

Нормативно-правові підстави проведення експертних оцінок достовірності. Методологічні засади прийняття рішень.

Тема 8. Застосування експертних технологій

Формування експертної комісії. Організація і проведення експертиз. Одержання експертної інформації. Визначення остаточних експертних оцінок. Багатокритеріальні оцінки. Аналіз результатів експертизи. Типові помилки при застосуванні експертних технологій

2. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ECTS – 4</td><td>Галузь знань
02 «Культура і мистецтво»
0201 «Культура»</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість розділів – 1</td><td rowspan="6">Спеціальність
029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>6-й</td><td>6-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="8"></td><td rowspan="8">Ступінь вищої освіти:
бакалавр</td><td>16 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>86 год.</td><td>112 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Залік</td></tr>
</table>

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		л	П	сем.	с.р.		л	п	сем.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема1. Документознавство при проведенні експертних оцінок достовірності інформації	15	2	-	2	11	15	1	-	1	13
Тема 2. Організація та основні процедури експертного оцінювання	15	2	-	2	11	15	-	-	-	15
Тема 3. Специфіка проведення експертних оцінок достовірності	15	2	-	2	11	15	-	-	-	15
Тема 4. Зміст і об'єктивні передумови використання експертних оцінок	15	2	-	2	11	15	1	-	1	13
Тема 5. Суть та різновиди експертних методів	15	2	-	2	11	15	1	-	1	13
Тема 6. Методика проведення досліджень на основі колективних експертних оцінок «Дельфі»	15	2	-	3	10	15	-	-	-	15
Тема 7. Документальне оформлення результатів проведення експертних оцінок достовірності	15	2	-	2	11	15	1	-	1	13
Тема 8. Застосування експертних технологій	15	2	-	3	10	15	-	-	-	15
Залік										
Усього годин	120	16	-	18	86	120	4	-	4	112

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема1. Документознавство при проведенні експертних оцінок достовірності інформації.

1. Теоретичні основи експертної оцінки.
2. Документальна ідентифікація як складова експертної оцінки достовірності інформації.
3. Процедура проведення експертних оцінок достовірності інформації та її документування.
4. Особливості прийняття рішень за результатами експертних оцінок достовірності інформації.

Тема 2. Організація та основні процедури експертного оцінювання

1. Загальна структура проведення експертиз.
2. Алгоритмізація процедур.
3. Типові проблеми.

Тема 3. Специфіка проведення експертних оцінок достовірності

1. Види, критерії, засоби показники і методи експертних оцінок достовірності.
2. Проблемний аналіз як один з основних інструментів експертних оцінок достовірності.

Тема 4. Зміст і об'єктивні передумови використання експертних оцінок

1. Роль прогнозування у системі управління.
2. Зміст методів експертних оцінок.
3. Класифікація видів експертних оцінок та їх коротка характеристика.
4. Методи генерування ідей.
5. Метод «Мозкова атака».
6. Метод «Синектика».
7. Метод «Морфологічний аналіз».

Тема 5. Суть та різновиди експертних методів

1. Сутність експертних методів.
2. Різновиди експертних методів.
3. Переваги та недоліки експертних методів.
4. Індивідуальні (персональні), експертні оцінки.
5. Групові (колективні) експертні оцінки.
6. Методи індивідуальних експертних оцінок: аналітичні експертні оцінки, інтерв'ю, парні порівняння.
7. Методи колективної експертної оцінки: метод комісії, метод Дельфі, Паттерн.

Тема 6. Методика проведення досліджень на основі колективних експертних оцінок «Дельфі»

1. Постановка проблеми, її теоретичне і логічне формулювання.
2. Організація проведення експертного опитування.
3. Відбір експертів і формування експертної групи.
4. Розробка та оформлення опитувальних анкет.
5. Статистична обробка даних анкетного опитування.
6. Аналіз результатів анкетного опитування.

Тема 7. Документальне оформлення результатів проведення експертних оцінок достовірності.

1. Нормативно-правові підстави проведення експертних оцінок достовірності.
2. Методологічні засади прийняття рішень.

Тема 8. Застосування експертних технологій

1. Формування експертної комісії.
2. Організація і проведення експертиз.
3. Одержання експертної інформації.
4. Визначення остаточних експертних оцінок.
5. Багатокритеріальні оцінки.
6. Аналіз результатів експертизи.
7. Типові помилки при застосуванні експертних технологій

5. Завдання самостійної роботи

Експертні методи оцінки ризиків

1.1. Загальна характеристика методів експертної оцінки.

1.2. Огляд методів експертної оцінки.

1.3. Метод урахування ризикової складової у ставці дисконту.

1.4. Інтегральна оцінка ризику

Методи експертно-аналітичної діяльності

2.1. Методики визначення компетентності експертів та формування експертних груп

2.2. Аналітичні методи отримання, обробки та уточнення експертних вимірювань

2.3. Кількісні методи аналізу експертних оцінок та суджень

2.4. Методологічні принципи експертного оцінювання

Експертне оцінювання в державному управлінні

3.1. Розуміння суті експертних вимірювань у державному управлінні

3.2. Сучасний стан та обґрунтування доцільності використання експертного оцінювання органами державної влади

3.3. Специфіка застосування аналітичних методів експертного оцінювання органами публічного урядування

Форми контролю самостійної роботи студентів

З метою організації самостійної роботи та забезпечення її ефективності студентам надається можливість виконання різноманітних творчих завдань. Підготовка цих завдань сприяє кращому засвоєнню теоретичного матеріалу та набуття конкретних практичних навичок щодо управлінського документування, складання, засвідчення та оформлення окремих документів тощо. Передбачається п'ять видів самостійної роботи, а саме:

1) реферат;
2) укладання міні словника термінів;
3) складання тестових питань з окремих тем дисципліни;
4) складання кросвордів з термінів, які стосуються управлінського документознавства та суміжних дисциплін;
5) складання різних видів документів та інформаційних повідомлень.

В процесі самостійної роботи студент обирає собі тему реферату, яку погоджує з викладачем. Для написання реферату вивчається рекомендована для самостійної роботи література, а також література з обраної теми, яку студент знаходить в бібліотеці. Відповідно до поставленої мети визначаються завдання (окремі питання, що допомагають розкрити тему роботи). Підготовлений та належним чином оформлений реферат студент захищає на практичному занятті, коротко викладаючи його зміст та відповідаючи на питання інших студентів та викладача по темі реферату.

Загальна сума балів, яку студент маже отримати за належним чином виконану роботу, дорівнює 10.

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає поглиблене опрацювання окремих питань курсу відповідно до тематики дисципліни. Індивідуальна робота виконується студентом шляхом визначення низки питань для поглиблення вивчення, ознайомлення із виникненням, становленням і розвитком системи експертних оцінок достовірності інформації, законодавчою базою України у сфері експертних технологій, нормативно-правовими аспектами експертного оцінювання, міжнародним співробітництвом в цій галузі.

Студент має здійснити необхідні процедури щодо оперативного оцінювання типів та обсягів ресурсів для проведення інформаційно-аналітичної діяльності, виявляти достовірні факти про стан та об'єкти моніторингу державної політики у галузі експертних оцінок, коректно їх інтерпретувати та формувати прогнози подальшого розвитку та підготувати індивідуальну роботу за визначеним завданням.

Завдання виконуються на основі законопроектів та нормативно-правових актів у відповідній сфері державної політики України.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Провести аналіз законодавчої бази України у сфері експертних оцінок достовірності інформації
2. Моніторинг загальних проблем експертних технологій
3. Провести оцінку міжнародного співробітництва в галузі експертних оцінок достовірності інформації
4. Дати характеристику гносеологічних аспектів становлення системи експертних оцінок достовірності інформації
5. Система правової охорони та захист результатів експертних оцінок
6. Розглянути основні підходи до класифікації методик експертних оцінок достовірності інформації
7. Проаналізувати співвідношення права інтелектуальної власності та права власності
8. Державна політика у сфері проведення експертних оцінок
9. Сутність поняття «ідентифікація», «експертні оцінки» та їх взаємозв'язок
10. Характеристика чинників, що впливають на формування ефективних рішень
11. Міжнародний досвід застосування ідентифікації та експертних оцінок достовірності
12. Види, загальна процедура та інструменти ідентифікації
13. Ідея та загальна сутність проведення експертної оцінки достовірності
14. Характеристика методів та інструментів, що застосовуються при проведенні експертної оцінки достовірності.
15. Роль і значення використання експертної оцінки достовірності в державному управлінні

7. Засоби оцінювання

Реалізація навчально-виховних завдань потребує комплексного використання різноманітних методів навчання, які мають забезпечити взаємопов'язану та цілеспрямовану діяльність педагога й студентів. Методи навчання реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Вони мають забезпечити взаємозв'язок трьох компонентів: мотиваційного, організаційно-ділового і контрольно-оцінного. У першому випадку треба використовувати методи, спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності. У групі організаційно-ділового компоненту виділяють методи організації і забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивний, дедуктивний, репродуктивного та пошукового характеру). Такі методи називають словесними, наочними і практичними. У групі контрольно-оцінного компонента визначають методи пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

До словесних методів навчання належать: розповідь, пояснення, бесіда, лекція. Ці методи використовуються під час лекційних та семінарських занять з дисципліни «Експертні оцінки достовірності інформації».

Розповідь – це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди.

Лекція – це метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Ефективне навчання неможливе без широкого використання наочних методів. Вони зумовлені діалектичними закономірностями пізнання і психологічними особливостями сприймання. Наочні методи передбачають насамперед використання демонстрації та ілюстрації. При цьому варто зауважити, що ці методи можуть застосовуватись як прийоми реалізації вимог інших методів.

Демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у натурі, динаміці.

Ілюстрація – метод навчання, за допомогою якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Досить суттєвим у використанні наочних методів навчання є володіння технологією і технікою виготовлення й використання засобів демонстрації та ілюстрації. Особливої уваги потребує використання технічних засобів навчання, й зокрема комп'ютерної техніки. Зазначений метод відіграє значну роль у процесі організації самостійної роботи студентів.

Під час виконання самостійної роботи використовуються інтерактивні методів навчання (робота у малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань). Окрім того з метою активізації розумової діяльності студентів застосовуються: проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошуковий метод.

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності студентів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

Частково-пошуковий метод включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів розв´язання пізнавального завдання. Для забезпечення дієвості цього методу необхідно створити проблемну ситуацію і спонукати

студентів до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання; керувати ходом пошукової мисленнєвої діяльності студентів з використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулювати і схвалювати пізнавальну діяльність студентів у процесі розв´язання навчальних завдань; аналізувати успіхи і помилки, труднощі.

Контроль набутих студентами знань відбувається під час традиційного опитування на практичних заняттях, де знання оцінюються за п'ятибальною шкалою. З метою оцінювання знань використовуються також відкриті та закриті тестові запитання. Для зручності блок тестів з однієї теми повинен складати не менше 10 одиниць. Оцінювання відбувається виходячи з відсотку правильних відповідей оцінка ставиться за п'ятибальною шкалою. Нижче наводяться оцінки за виконання творчих завдань, які пропонуються студентам.

Перелік видів творчих завдань для самостійного виконання студентами та їх оцінка

№	Вид роботи	Зміст роботи	Оцінка
1	2	3	4
1	Реферат	Текст реферату обсягом 8-10 стор., опорний конспект, за яким він буде доповідатися на занятті	**5-10б**, в залежності від повноти викладення матеріалу.
2	Тести	Загальна кількість 20. Складаються з запитання і чотирьох відповідей, одна з яких правильна	**Від 0,5 до 1 б. за одиницю.** В залежності від змісту, оригінальності, зрозумілості для студентів
3	Ситуаційне завдання	Кожне завдання складається з чітко сформульованої ситуації, додаткових матеріалів, необхідних для її вирішення та з питань, що поставлені до неї, яких повинно бути не менше чотирьох-п'яти, які потребують чіткої лаконічної відповіді.	**5-7б, за кожне завдання.** В залежності від змісту завдання, його складності, коректності постановки питань, придатності для використання в аудиторії для обговорення та оцінки знань студентів.
4	Кросворд	Загальна кількість слів-визначень не повинна бути меншою 20. Терміни можуть охоплювати такі курси дисциплін: “Інтелектуальна власність», «Ліцензійна діяльність», «Міжнародна інформаційна діяльність», «Право», «Організація діяльності інформаційних установ», «Інформаційний моніторинг», «Інформаційні системи в діловодстві», «Управління інформаційними установами та проектами». а також з проблем інформації, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, тощо.	**10-15 балів за один кросворд,** в залежності від оригінальності, правильності, кількості визначень з дисциплін, що рекомендуються для опрацювання, а також чіткості формулювань визначення слів зрозумілості їх для інших**.**

8. Критерії та рейтингова система оцінювання результатів навчання

Залік

Поточний контроль								Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	100
12	12	12	12	12	14	12	14	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	**A**	відмінне виконання
80-89	добре	**B**	вище середнього рівня
75-79		**C**	загалом хороша робота непогано
66-74	задовільно	**D**	виконання відповідає
60-65		**E**	мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	**FX**	необхідне перескладання
0-29		**F**	необхідне повторне вивчення курсу

9. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. З якою метою проводять ідентифікацію?
2. Охарактеризуйте технологічну послідовність ідентифікації.
3. Що таке процедура експертної оцінки достовірності.
4. Якими нормативними документами регламентовано експертну оцінку.
5. Охарактеризуйте загальну структурно-технологічну процедуру експертної оцінки.
6. З яких основних документів складається висновок експерта?
7. Охарактеризуйте етапи експертного дослідження.
8. Які органи та організації мають право на проведення ідентифікації та експертних оцінок?
9. Назвіть основні правила ідентифікації.
10. Назвіть засоби ідентифікації.
11. Охарактеризуйте технологічну послідовність ідентифікації.
12. Що Ви знаєте про методи типу "дерева цілей"?
13. Поясніть сутність методу метода сценарію та наведіть приклади його практичного застосування .
14. Стисло поясніть сутність методу "дерева рішень".
15. Які є методи експертних оцінок і де та як їх застосовують?
16. Поясніть сутність методу "дерева рішень"

17. Зміст методів експертних оцінок
18. Класифікація видів експертних оцінок та їх коротка характеристика
19. Методи генерування ідей
20. Метод «Мозкова атака»
21. Метод «Синектика»
22. Метод «Морфологічний аналіз
23. Методика проведення досліджень на основі колективних експертних оцінок «Дельфі»
24. Основні способи оцінки компетентності експертів
25. Якісні вимоги до експертів при плануванні експертної оцінки
26. Методика проведення експертної оцінки
27. Мета та завдання експертної оцінки
28. Основні методи проведення експертних оцінок
29. Суть індивідуального методу
30. Суть групового методу
31. Сутність поняття «дерево цілей». Методи побудови «дерева цілей»
32. Підходи до побудови «дерева цілей»?
33. Чому необхідно будувати “дерево цілей” для діяльності підприємства?
34. Застосування методу «дерева рішень»

10. Рекомендована література

1. ISO/IEC 17000:2004 Оцінка відповідності. Словник і загальні принципи;

2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.]. Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. К. : ВПЦ АМУ, 2010

3. Белов В., Чумаков В. Нова методика кількісної оцінки узгодженості думок експертів. Вісник Київського національного торгово-економічного університету. 2008. № 2. С.84–90.

4. Бешелев С. Д., Гурвич Ф. Г. Математико-статистические методы экспертных оценок. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Статистика, 1980. 263 с.

5. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2002. № 4 Експертизи в Україні. 448 с.

6. Волков В. И., Клейменов С. А. Теоретические и прикладные основы экспертной деятельности: Направление «экспертология». М:АМИ,2001.108 с.

7. Гнатієнко Г. М., Снитюк В. Є. Експертні технології прийняття рішень: монографія. К.: ТОВ «Маклаут», 2008. 444 с.

8. Грабовецький Б. Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія, напрямки використання: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2010. 171 с.

9. Грабовецький Б. Є. Теорія і практика прогнозування в управлінні сучасним виробництвом: бурякоцукровий комплекс: монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2002. 264 с.

10. Грабовецький Б. Є., Голодняк С. В. Особливості маркетингу нововведень наукоємних виробництв. Економіка і регіон: Науковий вісник Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка. 2008. № 2. С. 152–155.

11. Грабовецький Б. Є., Голодняк С. В. Стратегічний аналіз в управлінні виробництвом: теоретико-методологічний аспект. Економіка і регіон: Науковий вісник Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка. 2008. № 1. С. 177–181.

12. Грабовецький Б. Є., Епіфінова І. І. Використання методу Дельфі для визначення оптимальних показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності. Статистика України. 2009. № 9.

13. Декрет КМ України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення № 30-93 від 08.04.1993;

14. Декрет КМ України «Про стандартизацію і сертифікацію» 3 46-93 від 10.05.1993;

15. Дивнич М. П. Стандарти і якість. К.:НАУ, 2002. 88 с.

16. ДСТУ ISO/IEC 17011:2005 Оцінка відповідності Загальні вимоги до органів з акредитації,, які акредитують органи з оцінювання відповідності;

17. ДСТУ ISO/IEC 17020-2001 Загальні критерії щодо діяльності органів різних типів , що здійснюють інспектування;

18. ДСТУ ISO/IEC 17024:2004 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до органів, що здійснюють сертифікацію персоналу;

19. ДСТУ ISO/IEC 17030:2004 Оцінювання відповідності. Загальні вимоги до знаку відповідності третьої сторони;

20. ДСТУ ISO/IEC TR 17010-2001 Загальні вимоги до органів, які проводять акредитацію інспекційних органів;

21. ДСТУ EN 45014-2001 Загальні вимоги до органів,що здійснюють оцінювання та сертифікацію/реєстрацію систем якості;

22. ДСТУ EN 45014-2001 Загальні критерії щодо декларації постачальника про відповідність

23. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д., Чупріна М. О. Ділові папери в менеджменті: Навчальний посібник. К.: ТОВ „УВПК „ЕксОб"", 2003. 272с.

24. Китаев Н. Н. Групповые экспертные оценки. М. : Знание, 1975. 64 с.

25. Лившиц Н. М. Основы стандартизации, метрологии, сертификации. М. "Юрайт М", 2001. 267 с.

26. Литвак Б. Г. Экспертная информация: методы получения и анализа. М.: Радио и связь, 1982. 184 с.

27. Міронова Ю. В., Грабовецький Б. Є. Використання методу колективних експертних оцінок Дельфі для вибору оптимального показника оцінки ефективності використання робочої сили. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2009. №4. С.33–38.

28. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: підручник / В.М. Геєць, Т.С. Клебанова, О.І. Черняк та ін. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2005. 396 с.

29. Настанова ISO/IES Guide 60:2004 ISO/IES доброчинної практики оцінювання відповідності;

30. Настанови щодо розроблення стандартів, придатних до оцінювання відповідності;

31. Орлов А. И. Экспертные оценки: Учебное пособие. М.:ИВСТЭ,2002. 31 с.

32. Про акредитацію органів з оцінки відповідності: Закон України від 17.05.2001 № 2407-III;

33. Про метрологію і метрологічну діяльність: Закон України від 11.02.1998р. 113/98-ВР;

34. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17.05.2001 2406-III;

35. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17.05.2001р. № 2406

36. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII.

37. Сахнова Т.В. Судебная експертиза. М: Городец, 2000. 368 с.

38. Федулова Л. І. Сучасна методологія технологічного прогнозування. Економіка і прогнозування. 2008. № 3. С. 106–120.

39. Шейндина И. Л. Методы экспертных оценок в практике США. США. 1971. № 9. С.113–121.

40. Шнайдер А. А. Теоретические основы судебной экспертизы. Саратов: СЮИ МВД РФ, 2002. 136 с.
41. Эйсман А. А. Заключение експерта. М: Юрид. Лит-ра, 1997. 137 с